

Visie leefbaarheid gemeente Bellingwedde

1 Inleiding

De gemeente Bellingwedde is eind 2012 een gemeentebreed proces gestart om te komen tot een visie voor Leefbaarheid voor de gemeente. We zijn gestart met 2 bijeenkomsten waar dorpsraden, gemeenteraad, maatschappelijke organisaties en alle inwoners de mogelijkheid hebben gehad om aan te geven welke aspecten een rol spelen bij de leefbaarheid. De input die dat heeft opgeleverd is samen met de beleidsmakers binnen de gemeente vertaald in een Plan van Aanpak Lokaal Woon en Leefbaarheidsplan, waarmee het college op 28 mei 2013 heeft ingestemd. Vervolgens is het plan van aanpak gepresenteerd aan de Raad van de gemeente en aan de deelnemers van de bijeenkomsten. De input vanuit de presentaties en recente ontwikkelingen op relevante deelterreinen hebben geleid tot het voor u liggende visiedocument.

Waarom een visie?

De wereld verandert in steeds hoger tempo. Vergrijzing, minder overheidsfinanciering, krimp van de bevolking, veranderende inzichten in de rol van de overheid etc. maken de rol van de gemeente anders en zal ook in de toekomst blijven veranderen. Wel zien we dat de overheid op verschillende fronten minder zal worden en er derhalve meer gevraagd zal worden van de burgers, de zogenaamde participatiegedachte.

De gemeente ziet behoud van de leefbaarheid als een belangrijke taak. Wonen in een plezierige leefomgeving met goed bereikbare voorzieningen, aanbod van zorg als dat nodig is, voldoende werkgelegenheid etc. is van groot belang. Steeds meer is de gemeente zich ervan bewust dat zij dit niet alleen kan en zal daarom in toenemende mate een beroep doen op haar inwoners om de leefbaarheid te vergroten. De rol van de gemeente wordt op sommige onderdelen regisserend, kan op andere onderdelen faciliterend zijn en op een aantal fronten zal de gemeente zich meer en meer terugtrekken.

Om hieraan handen en voeten te geven is het belangrijk dat we als gemeente een visie hebben op onze lokale leefbaarheid. Dit is geen visie waarin panklaar uiteengezet wordt hoe de gemeente er over 10 of 20 jaar uit moet zien, maar bevat wel de belangrijkste thema's die aandacht vragen. Denk daarbij aan zorg, waardoor decentralisatie en bezuinigingen vanuit een slimme visie vormgegeven moet worden aan het bieden van voldoende en kwalitatief goede zorg. Of aan de woningmarkt, die door de huidige stagnatie van economie en de woningmarkt zelf, samen met de huidige krimp op slot zit. En het onderwijs waardoor afnemende leerlingenaantallen keuzes gemaakt moeten worden om het onderwijs duurzaam, bereikbaar en kwalitatief hoogwaardig te houden.

Met de herindeling van de gemeenten Bellingwedde en Vlagtwedde in het vizier is het juist goed om als gemeente een duidelijke visie te hebben en uitstralen wat voor een gemeente wij willen zijn. De visie van onze gemeente en die van Vlagtwedde zijn op elkaar afgestemd. Een samenwerking zal gezamenlijke doelen beter bereikbaar maken.

Hoe is deze visie tot stand gekomen?

Voor deze visie hebben naast de hieronder genoemde beleidsdocumenten en rapporten diverse gesprekken met beleidsmedewerkers, de bijeenkomsten in het kader van het Lokaal Woon en Leefbaarheidsplan en de opmerkingen van de Raad naar aanleiding van de presentaties als basis gediend. De geraadpleegde beleidsdocumenten betreffen:

- Regionaal WLP
- Plan van aanpak Lokaal Woon en Leefbaarheidsplan
- Rapport Berenschot
- Woonvisie
- Vervolgactie onderwijshuisvesting
- De Decentralisaties in Bellingwedde verkenning, verdieping, verandering
- Programma Welzijnsaanbod 2013
- Beleidskader Wonen en Leven, gemeente Vlagtwedde.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de visie en hoe wij deze dit te bereiken. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op de rol van de dorpsraden. Uitwerking van de belangrijkste thema's vindt plaats in hoofdstuk 4. Tot slot wordt ingegaan op het vervolg.

Dit visiedocument wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze zal het document vaststellen waarna het als basis dient voor een uitvoeringdocument.

2 Visie op de toekomst

De gemeente Bellingwedde heeft de laatste jaren te maken met de volgende belangrijke trends:

- De decentralisaties vormen samen met de bezuinigingen een grote opgave voor de gemeente
- Er is een dalende tendens in het inwonertal en de bevolking vergrijsd
- Er worden steeds meer taken met minder middelen vanuit het rijk bij gemeenten neergelegd
- Het zorggebruik en het gebruik van regelingen uit het sociale domein zijn aanmerkelijk hoger dan het landelijke gemiddelde

Als gevolg van het rijksbeleid steeds meer taken met minder middelen bij de gemeente neer te leggen, is het van groot belang dat de inwoners meer taken zullen gaan uitvoeren, die voorheen als vanzelfsprekend door gemeente of andere instanties opgepakt werden. Als dit goed opgepakt wordt, blijft er sprake van een goed woon- en leefklimaat waar de bewoners, mede door hun eigen inzet, trots op zijn en daarmee ook deze gemeente beter op de kaart zetten en vitaal houden.

Kort en krachtig betekent dit dat wij voor de omgeving het volgende beeld willen uitstralen:

Bellingwedde is vitaal met actieve en meedenkende inwoners die samen met ons de leefbaarheid behouden.

Wij zijn dan een gemeente die:

- **inwoners mandaat geeft**

De rol van de gemeente is veranderd: inwoners bepalen mede zelf hoe de gemeente uitvoering geeft aan beleid. Georganiseerde groepen van inwoners krijgen adequaat budget om taken zelf uit te voeren

- **meedoen mogelijk maakt**

Participeren is de normaalste zaak: van inwoners wordt ook verwacht dat ze zelf ook een bijdrage leveren. Als hulp en ondersteuning nodig is om mee te kunnen doen, dan zorgen we daarvoor.

- **trots is op kleinschaligheid**

De dorpskern is de basis voor de organisatie en uitvoering van (nieuwe) overheidstaken. Kleinschalige initiatieven kunnen rekenen op actieve steun.

De visie formuleert geen doel, maar is een richtsnoer voor het proces dat nooit helemaal af zal zijn. De samenleving is immers altijd in beweging.

Hoe denken we dit te bereiken

De genoemde meer concrete doelen om te komen tot een vitale gemeente met meedenkende inwoners kunnen alleen bereikt worden als we gezamenlijk bereid zijn een proces op te pakken. Niet alleen de bewoners, maar ook ambtenaren, het gemeentebestuur en de gemeenteraad dienen de schouders eronder te zetten, de koers goed te bewaken en constructief mee te denken. Dit vormt de basis voor het te bereiken succes.

De verschillende doelen kunnen naar samenhang gegroepeerd worden. Om actieve en meedenkende burgers enthousiast te houden, is het van groot belang dat de gemeente dicht bij de burgers staat, naar hen luistert en vooral verantwoordelijkheden durft los te laten. Dit loslaten kan natuurlijk niet overal, maar is wel van belang om bewoners het gevoel te geven dat zij keuzes maken, die het draagvlak voor activiteiten vergroot. Om dit benoemde draagvlak tot stand te brengen, wordt gekozen voor het per dorp zelf laten opstellen van een dorpsvisie, waarin de door de bewoners als belangrijkste elementen voor de leefbaarheid benoemde punten worden aangegeven, uitgewerkt en waarin aangegeven wordt wat de bewoners zelf zouden kunnen oppakken.

Dit laatste vraagt ook duidelijke communicatie tussen gemeente en bewoners. De gemeente zal duidelijk aan moeten geven wat wij willen en vooral duidelijk moeten zijn in het stellen van kaders. Waar ligt een primaire verantwoordelijkheid bij de gemeente, waar kunnen de bewoners zelf een rol spelen en in welke mate kunnen zij zelf bepalen wat en hoe die zaken worden opgepakt. Kortom, op sommige aspecten regisseert de gemeente, op sommige punten faciliteert en laat de gemeente deels los en op andere geeft de gemeente de

verantwoordelijkheid aan de dorpsbewoners zelf. En dat kan alleen vanuit duidelijke kaders, duidelijke communicatie en weten en uit te dragen wat we willen.

Regisserend en/of faciliterend is de gemeente als het bijvoorbeeld gaat om onderwijshuisvesting en bouwen en wonen. Ook in de zorg zal geregisseerd worden, maar zal ook gefaciliteerd worden waar het gaat om participatie van bewoners. Daar waar geregisseerd wordt, moeten duidelijke kaders aangegeven worden. Deze zijn in verschillende bestaande en in ontwikkeling zijnde beleidsdocumenten terug te vinden.

Als het gaat om loslaten, kan het gaan over thema's waar de gemeente niet nadrukkelijk een verantwoordelijkheid heeft. Zo dient de openbare ruimte wel veilig te zijn, maar kan verschillend gedacht worden over onderhoud en inrichting. Ook kan meer een keus bij de inwoners van de dorpen gelaten worden wat betreft voorzieningen die wel of niet in stand moeten blijven. Daar waar de inwoners een voorziening in stand willen laten en een andere niet, kan de keuze hierover bij de dorpen gelaten worden. Zij bepalen immers in toenemende mate zelf wat belangrijk is en wat niet. Door bewoners zelf voldoende ruimte te geven, kunnen zij zelf bepalen hoe het noaberschap vorm gegeven kan worden en kan de gemeente dit indien nodig faciliteren.

Zo kan de gemeente laten zien dat zij vertrouwen heeft in haar inwoners en kunnen de inwoners laten zien dat zij goed in staat zijn zelf zaken te regelen.

3 Visie op de dorpsraden

Het mag duidelijk zijn dat in de toekomst meer gevraagd wordt van de inwoners. Als gemeente zien wij daarbij een belangrijke rol weggelegd voor de dorpsraden.

Zij kunnen als intermediair tussen inwoners en gemeente een goede rol vervullen. Als aanspreekpunt kunnen zij dan ook een belangrijke regisseursrol spelen bij activiteiten en projecten die in hun dorp spelen. Als gemeente willen wij de rol graag ondersteunen. De dorpsraden zullen gefaciliteerd worden om de taken die uitgevoerd moeten worden ook daadwerkelijk tot een goed einde te brengen. Nu reeds wordt al een jaarlijkse bijdrage aan de dorpsraden verstrekt per dorpsraad om hun werkzaamheden te ondersteunen. Voor de opstelling van de visie door de dorpsraden wordt eenmalig een bedrag ter beschikking gesteld, welke uit het nog beschikbare budget voor het Lokaal Woon en Leefbaarheidsplan gefinancierd kan worden. In de toekomst mogen de dorpsraden voor de activiteiten die zij uitvoeren een financiële tegemoetkoming verwachten als die activiteiten leiden tot kostenbesparingen bij de gemeente. Er komen dan gelden beschikbaar voor de dorpsraden die weer voor de leefbaarheid in het dorp kunnen worden ingezet.

Daarmee vormen de dorpsraden de basis voor het behoud van de leefbaarheid in het dorp, waarover zij met zowel inwoners als gemeente overleg hebben en ondersteuning vragen.

De dorpsraden:

- zijn een belangrijke intermediair tussen inwoners en gemeente;
- zijn aanspreekpunt en regisseur van activiteiten en projecten die vanuit de inwoners worden uitgevoerd;
- krijgen meer financiële ruimte om die verantwoordelijkheden ook werkelijk op zich te kunnen nemen;
- Zij vormen daarmee de basis voor het behoud van de leefbaarheid in hun dorp, waarover zij met zowel inwoners als gemeente overleg hebben en ondersteuning vragen.

4 Uitwerking per thema

Onderwijs

In de vervolgotitie Onderwijshuisvesting in Bellingwedde wordt binnen de gemeente een verdeling gemaakt over drie clusters: Blijham, Bellingwolde en de cluster Veelerveen, Vriescheloo en Wedde.

Cluster Blijham

In Blijham willen gemeente en schoolbesturen zo spoedig mogelijk komen tot twee scholen onder één dak, met op termijn één samenwerkingsschool. Op korte termijn zal hiervoor een uitvoeringsplan opgesteld worden, waarin de noodzakelijke en gewenste bouwkundige aanpassingen en toevoegingen, het tijdpad en de financiering worden uitgewerkt.

Cluster Bellingwolde

De wens van gemeente en schoolbesturen is om op termijn ook in Bellingwolde één onderwijslocatie te realiseren. Daarbij moet nadrukkelijk gekeken worden naar de mogelijkheden om met het Dollard College (voortgezet onderwijs) samen tot een brede onderwijsvoorziening te komen. Ook de ontwikkelingen rond de Meet moeten in dat verband de komende periode meegenomen worden. Specifiek aandachtspunt in het cluster Bellingwolde is het voortbestaan van de obs Rhederbrug. De gemeente houdt rekening met een verzoek tot sluiting van de school in Rhederbrug vanwege het verder teruglopende aantal leerlingen.

Cluster Veelerveen, Vriescheloo, Wedde

In de driehoek Veelerveen, Vriescheloo, Wedde hebben we te maken met een zorgelijke situatie, gezien vanuit de leerlingaantallen. Ook hier lijkt één school voor de gehele driehoek een reëel toekomstbeeld. Vanuit de gemeente en schoolbesturen is hiervoor nog geen helder scenario uitgewerkt. Dit onderstreept dan ook nog eens het belang van goed overleg tussen gemeente en schoolbesturen.

De optelsom van de plannen en wensen in de drie clusters kunnen gevat worden in gemeentelijke scenario's, waarbij uiteindelijk drie, vier of vijf scholen overblijven binnen de gemeente. Het scenario richting drie scholen geniet hierbij de voorkeur. Voor elk scenario geldt echter dat de gemeente zich voor (forse) investeringen ziet staan.

Rol dorpsraad: meedenkend

Zorg

De decentralisaties in de zorg worden steeds concreter en maken dat de gemeente zich goed moet voorbereiden op wat er op haar afkomt. Beleid van de gemeente is er daarbij op gericht de kwaliteit van de zorg op peil te houden, deze daar te geven waar deze ook echt nodig is en in toenemende mate de bewoners mee te laten

participeren in het aanbieden van zorg. Met lokale zorgpunten wil de gemeente de zorg vanuit de dorpen organiseren. Er komen geen nieuwe lokale zorgpunten. Een deel van de AWBZ zorg gaat van rijk naar gemeente, deels in de Jeugdzorg en deels voor de rest van de bevolking. Er zullen in contacten met leveranciers gesprekken gevoerd moeten worden over indiceren, regievoering, behandelduur en behandelbudget en verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

ZORGEN OM DE ZORG

In de rapportage “De Decentralisaties in Bellingwedde, verkenning, verdieping verandering” blijkt dat de belangrijkste opgave zal zijn om tot beleid te komen waarin bestaande (afhankelijkheids-)patronen worden doorbroken en inwoners in staat worden gesteld om vanuit hun eigen kracht te participeren. Deze omslag is noodzakelijk omdat elke gemeente tussen de 25% en 33% moet bezuinigen op regelingen in het sociaal domein, en de gemeente Bellingwedde veel meer dan dat. De inwoners van Bellingwedde maken meer gebruik van jeugd-GGZ en AWBZ-voorzieningen, hebben een lagere arbeidsparticipatie en een hoger percentage arbeidsongeschiktheid

Rol dorpsraad: meedenkend, eigen verantwoordelijkheid

Welzijn

In aansluiting op onderwijs en zorg komt een aantal thema's ook binnen Welzijn terug.

De inzet moet zijn dat de inwoners geactiveerd worden om een bijdrage te leveren aan hun directe woon- en leefomgeving. Hierbij valt te denken aan de uitgangspunten van de burgermaatschappij, maar ook aan het aanboren van wat we “maatschappelijk kapitaal” noemen. Wat kunnen buurtbewoners voor elkaar betekenen? Mensen kunnen elkaar helpen bij ziekte (boodschappen doen, hond uitlaten etc.), maar ook opruimacties van zwerfvuil organiseren, of kinderactiviteiten in de buurt organiseren.

Met het versterken van Steunstees kunnen inwoners geactiveerd worden in hun eigen woon- en leefomgeving. Mensen met een uitkering kunnen een zinvolle dagbesteding geboden worden, het vrijwilligerswerk kan worden versterkt, en voor zowel jongeren als ouderen kunnen activiteiten georganiseerd worden.

Rol dorpsraad: beslissend, eigen verantwoordelijkheid

Wonen

Niet alleen in de gemeente Bellingwedde, maar in de gehele regio is sprake van krimp. Dit heeft invloed op de behoefte aan woningen in zowel aantal als kwaliteit. De krimp leidt immers ook tot een snelle vergrijzing en samen met de veranderende regels in de zorg tot meer behoefte aan woningen waar (hulpbehoevende) ouderen zich ook prettig voelen. Het leidt echter ook tot sloop van woningen waarbij zeker niet altijd vervangende nieuwbouw aan de orde is. Dit is nu reeds duidelijk waarneembaar in dorpen als Vriescheloo, Blijham en Bellingwolde. De gemeente wordt gekenmerkt door een hoog percentage eigen woningbezit (70% van de woningen). De sociale woningbouw is sterk geconcentreerd in de grotere dorpen, vooral in Bellingwolde en Blijham.

Het gevaar van een teruglopend inwonertal is wat betreft de particuliere woningbouw, dat er rotte kiezen ontstaan, er een minder aantrekkelijke woonomgeving ontstaat en dat daarmee de wens om te vertrekken nog eens wordt vergroot.

Voor elke (toekomstige) inwoner is er een woning beschikbaar in een leefomgeving die voldoet aan de eisen, die de inwoner daaraan stelt, wat dat voor de specifieke inwoner ook is.

Op basis hiervan zijn in de Woonvisie verschillende doelen geformuleerd:

- Bellingwedde is een interessante woonplaats voor jongeren
- De woningvoorraad moet kwalitatief passen bij de doelgroepen die woonachtig zijn in de gemeente en de doelgroepen die wij graag in de gemeente hebben
- De woningen dienen betaalbaar te zijn
- De leefomgeving is kwalitatief aan de maat
- De woningvoorraad die voldoende differentiatie kent in prijs, doelgroep, leeftijd
- De huurvoorraad specifiek biedt voldoende differentiatie wat betreft leeftijd, prijs, omvang, locatie en de mogelijkheid voor het huisvesten van doelgroepen
- Zorgdragen voor een juiste mix tussen huur en koop
- Behoud van voorzieningen voor dagelijkse levensbehoeften
- Aanbieden van zorg daar waar dat nodig is
- Aandacht voor de kwaliteit van de openbare ruimte
- Behoud van voorzieningen

Rol dorpsraad: meedenkend, participierend, faciliterend

Recreatie en/ toerisme

Op dit terrein liggen voor onze gemeente veel kansen. Onze gemeente ligt in een omgeving van rust en ruimte, een rijke historie en fraaie landschappen die ruimte biedt voor verdere ontwikkeling van het toerisme. Het is niet voor niks dat dit een belangrijk thema is van het woon- en leefbaarheidsplan.

Bellingwedde poogt al decennia om zichzelf op de recreatief- toeristische kaart te zetten. Als Bellingwedde zelf, in het gebied Westerwolde, provinciaal en zelfs grensoverschrijdend in het Eems- Dollardgebied. Tot op heden loopt het echter nog geen storm. Dit is een van de redenen dat Bellingwedde met name inzet op kleinschalige activiteiten op het gebied van recreatie en toerisme. Dit kleinschaligheid past het best bij het gebied en bij de mentaliteit van de inwoners. Wij denken dat een "Cittaslow" van toepassing is op Westerwolde. De gemeente kenmerkt zich door een solitaire bed- en breakfast faciliteiten, camping Wedderbergen, villapark Weddermeer en hier en daar een minicamping maar niet door Landalparken. Populaire activiteiten hier zijn fietsen, wandelen en kanoën. Grootschalige trekkers als attractieparken zijn er niet.

Dat er kansen liggen is ons duidelijk. Er wordt geïnvesteerd in camping Wedderbergen en het Villapark Weddermeer. Hier en daar wordt een bed- en breakfast of een minicamping geopend. Het veendiep wordt bevaarbaar gemaakt en het kanaal van Erica naar Ter Apel is gereed, Oost Groningen ineens onderdeel uitmaakt van het vaar netwerk van Drenthe, Groningen en Friesland. Ook wordt er geïnvesteerd in de natuur middels de werking van de EHS. Hierin zit een recreatief- toeristisch component, zoals het aanleggen van paden en kano mogelijkheden en het aantrekkelijk maken van het gebied in zijn algemeenheid.

In Wedde wordt met de uitbreiding van het dorps huis een informatiepunt ontwikkeld. Het doel is om het "struunen" vanuit Wedde beter op de kaart te zetten en een verzamelpunt voor georganiseerde wandeltochten te organiseren.

We zijn druk bezig om een ondernemer te vinden die wil investeren in de ontwikkeling van het gebied rond de jeugdsoos en de jachthaven.

Wat willen we beter doen?

Wat we nog onvoldoende doen is naamsbekendheid geven aan dit gebied. Belangrijk is dat op een adequate wijze promotie van het gebied plaatsvindt. Om dit te bereiken is een samenwerking tussen de gemeente en ondernemers erg belangrijk. Vanuit het WLP kan een netwerk van ondernemers worden opgezet. Dit netwerk kan de verschillende ideeën en initiatieven stroomlijnen. Met creativiteit zullen we moeten proberen het totale product van de regio neer te zetten en te promoten.

Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld erfgoedlogies, excursies binnen de regio, georganiseerde excursies. In een aantal dorpen zie je de kunstenaarsgeest terugkomen. Hier zouden we als ook meer op in kunnen spelen.

Rol dorpsraad: Meedenkend, participierend

Cultuur en sport

Sport en cultuur zijn belangrijke aspecten voor de leefbaarheid. De verschillende verenigingen verbinden mensen en brengen mensen bij elkaar. Als gevolg van verschillende bezuinigingen staat de bijdrage die de gemeente op dit front doet steeds verder onder druk. Van bewoners en leden van de verschillende verenigingen wordt derhalve steeds meer gevraagd. Naast mensen die organisatorisch verschillende zaken op moeten pakken, zal steeds meer gevraagd worden ook beheer en onderhoud door leden plaats te laten vinden. Dit betekent dat jong en oud steeds meer betrokken zal worden bij de vereniging.

Gezien de huidige en verwachte omvang van verschillende verenigingen, is het niet ondenkbaar dat het verenigingen niet zal lukken om voldoende menskracht op de been te houden. Van belang is dat de verschillende verenigingen zich daarvan bewust zijn en nu reeds nadenken over de wijze waarop zij in de toekomst denken vorm te geven aan datgene wat noodzakelijk is om als vereniging te kunnen blijven bestaan. Dit blijven bestaan kan overigens ook betekenen dat wordt samengewerkt met andere verenigingen of dat zelfs tot een fusie wordt overgegaan.

Mogelijk moet aan andere activiteiten gedacht worden die geld genereren, maar ook een functie hebben voor voorzieningen in het dorp en haar omgeving. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan kinderopvang door sportverenigingen etc.

Cultuur en sport zijn een belangrijke vorm van uiting van creativiteit, identiteit en samen dingen tot stand brengen. Organiseren van activiteiten, in teamverband resultaten neerzetten etc. leveren daarbij een bijdrage in

de saamhorigheid van een dorp of meerdere dorpen en maken daarmee de inwoners ook trots op hun woongebied. De vele verenigingen die de gemeente rijk is worden nu reeds door vele vrijwilligers bestuurd en begeleid. Voor de toekomst wordt dit nog veel belangrijker.

Beoogd wordt om ook in de toekomst een duurzaam aanbod aan cultuur en sportactiviteiten met voldoende diversiteit te behouden. Cultuur kan als samenbindend middel de dorpsgemeenschap versterken. Samenwerking tussen cultuurinstellingen met onderwijs en b.v. recreatieondernemers kan het regionale toersitische product versterken.

Rol dorpsraad: beslissend, eigen verantwoordelijkheid

5 Hoe nu verder

De visie geeft nadrukkelijk aan dat, door de veranderingen in de samenleving, de rol van de gemeente verandert. Op een fors aantal beleidsterreinen weet de gemeente goed welke kant we op willen. In het voorgaande is op basis van verschillende beleidsstukken aangegeven welke kant wij op willen en welke kaders daar bij horen. Er zijn echter ook thema's, met name als gevolg van de verschillende decentralisaties, waar nog meer richting gegeven moet worden aan de wijze waarop de gemeente deze aanpakt. Als bovenstaande visie gedragen wordt, kan aan de hand van een projectplan verdere uitwerking gegeven worden aan het benodigde proces.

Duidelijk is ook dat de rol van de dorpsraden in de toekomst groter zal worden. Om deze rol ook vorm te geven, zal de dorpsraden gevraagd worden een dorpsvisie op te stellen waarin:

- Inzicht komt in wat de bewoners van belang vinden voor de leefbaarheid in volgorde van prioriteit en waar bewoners hun schouders onder willen en/of kunnen zetten
- Een notitie/visie of document waarin dit is vastgelegd.

Op basis van deze visies vanuit de dorpen kan vervolgens bekeken worden wat de dorpen (al dan niet samen met de gemeente) op gaan pakken en wat nog nodig is om dat te organiseren.

Het is van belang de dorpsraden voldoende vrijheid te geven in de opstelling van de visie. Het is wenselijk goed overleg te houden met de verschillende dorpsraden. Voorstel is om in de eerste helft van 2014 te starten met een bijeenkomst waarin uiteengezet wordt voor de dorpsraden wat de visie betekent en wat verwacht wordt bij de opstelling van de dorpsvisie. Dorpsraden die ondersteuning nodig hebben, zullen die van de gemeente krijgen. Met een samenkomst van de dorpsraden halverwege 2014 kan de stand de stand van zaken doorgenomen worden en komen de dorpsraden met elkaar in contact. Immers, men kan van elkaar leren. Vanuit de gemeente zal bij bijeenkomsten vanuit de dorpsraad met bewoners ook een vertegenwoordiging aanwezig zijn, vooral om te luisteren en indien nodig vragen te beantwoorden.

